

Labą dieną, kviečiame susipažinti su 2014 m. liepos mėn. numeriu, kuriame tradiciškai – ŽIV ištyrimo situacija per šiuos metus 6 mėnesius ir kitos naujienos, tarp kurių - tolimesnė veikla tarptautiniame ir nacionaliniame lygmenyse dėl ŽIV ištyrimo prieinamumo. Malonaus skaitymo.

Redaktorė

Greitųjų ŽIV tyrimų atlikimo ataskaita už 2014 m. birželio mėnesį

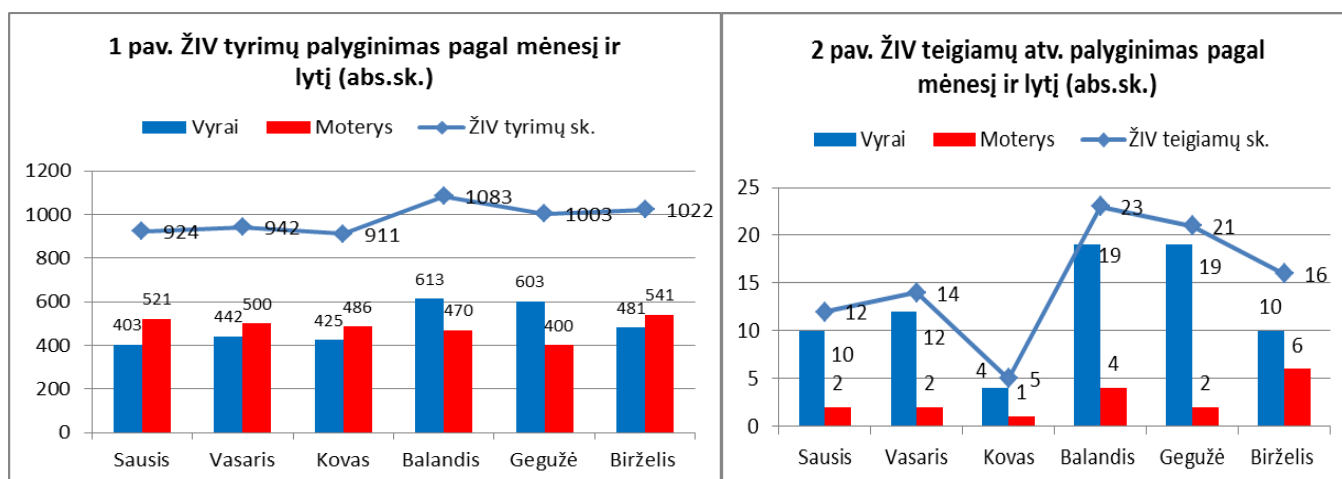
2014 m. birželio mėnesį atlikti 1022 greiti ŽIV tyrimai, iš jų ištirta 541 moteris ir 481 vyras. Teigiamų atvejų buvo 16.

Programos „ŽIV ištyrimas ir gydymas“ 2014m. įgyvendinimo rezultatai

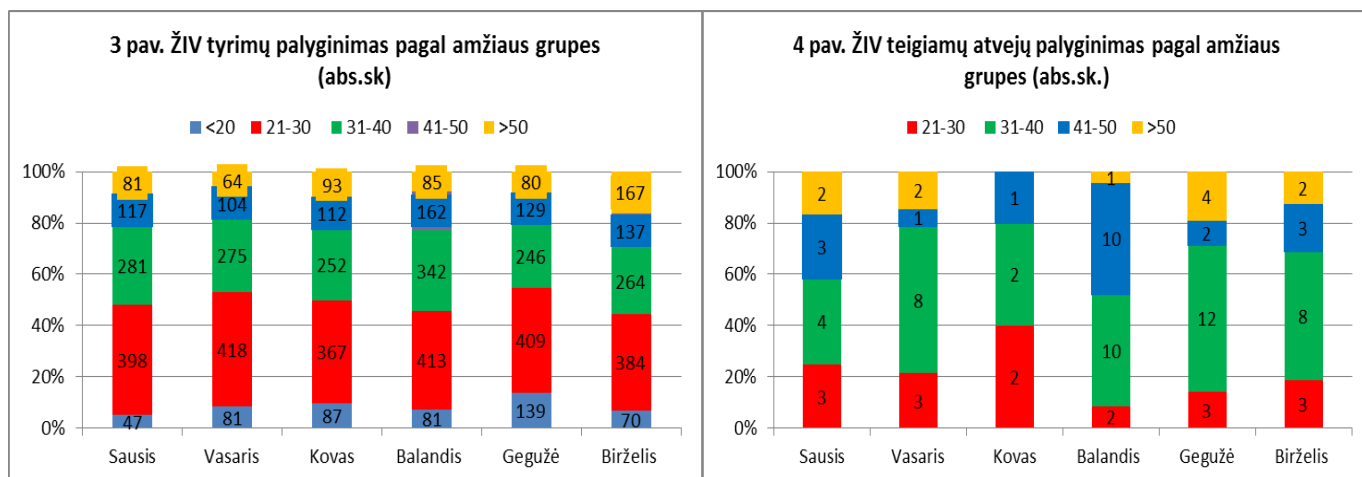
Siekiamas rodiklis 2014 metų pabaigoje	Rezultatas už 2014 m. birželio mėn.
Atlikti 12,000 ŽIV tyrimų, kas mėnesį 1,000	1022 ŽIV tyrimų arba 102 proc. mėnesio plano
85 proc. teigiamų ŽIV atvejų pilnai integruoti į sveikatos priežiūros paslaugas	75 proc. (12 iš 16)

Greitųjų ŽIV tyrimų atlikimo ataskaita už 2014 m. sausio - birželio mėnesius

Iš viso per 2014 m. 6 mėnesius atlikti 5885 greitieji ŽIV tyrimai (1 pav.). Bendrai daugiau testuota vyrų, bet skirtumas nedidelis (atitinkamai 2967 ir 2918). Teigiamų atvejų keturis kartus daugiau (4,3 : 1) buvo vyrų grupėje (2 pav.).

Vertinant duomenis pagal amžiaus grupes, stebima tai, kad daugiausiai tyrimų atlikta 20-30 metų amžiaus grupėje, tačiau daugiausia teigiamų atvejų rasta – vyresnėje – 30-40 m. – amžiaus grupėje, nors skirtumas nedidelis (3 ir 4 pav.). Tai leidžia teigti, kad tyrimus ir toliau reikia orientuoti į 20-40 m. amžiaus asmenis.

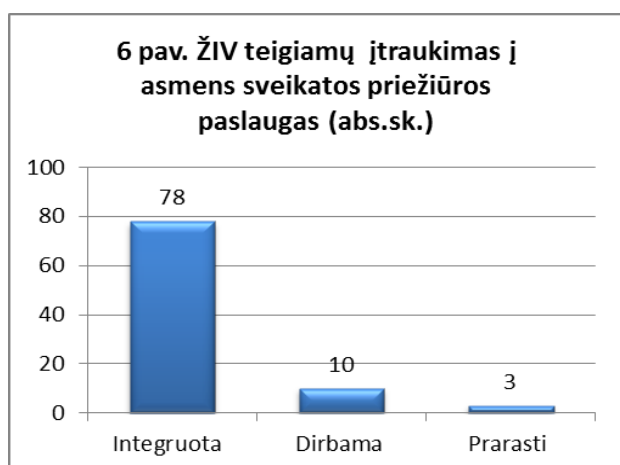

Vertinant ŽIV tyrimo atlikimo priežastis pagal riziką, stebima tai, kad net apie 30 proc. besitiriančių nurodo nesaugius lytinius santykius arba narkotikų vartojimą (5 pav.). Kitos priežastys būna: noras sužinoti ŽIV statusą, simptomai, kontaktas su ŽIV užsikrėtusiu asmeniu, ateities planai.

Greitais ŽIV testais INSTI tyrimus atlieka 20 įstaigų 11 šalies miestų. Atliktų ŽIV tyrimų palyginimas pagal miestus ir įstaigas pateiktas lentelėje.

Į sveikatos priežiūros sistemą integruota 78 ŽIV teigiami asmenys. Trys prarasti, su 10 dar dirbama (6 pav.).

Lentelė. ŽIV tyrimų palyginimas pagal miestus ir įstaigas			
Miestas	Pavadinimas	Viso	Teigiamų
Vilnius	Demetra	1731	48
	Infekcinė ligoninė	1222	9
	Laboratorija	589	9
	Centro poliklinika	366	2
	Lazdynų ligoninė	44	-
Kaunas	Rigra	180	1
	ŽSK	38	1
	Laboratorija	111	1
Kėdainiai	ASPI	20	-
Šiauliai	Ligoninė	40	6
Biržai	Ligoninė	81	-
Visaginas	ŽSK	75	-
Panevėžys	PLC	23	-
Alytus	ŽSK	331	-
Pabradė	Migrantai	62	-
Tauragė	Ligoninė	27	-
Klaipėda	MSG poliklinika	77	-
	Kuncų poliklinika	65	-
	Nefridos poliklinika	401	-
	Ligoninė	182	14
	Viso	5885	91

Advokacijos veiksmai dėl ŽIV ištyrimo prienamumo nacionaliniame lygyje

Toliau buvo tęsiama veikla dėl ŽIV ištyrimo prienamumo rizikos grupės asmenims. Parengti teisės aktų pakeitimai buvo įteikti **Sveikatos apsaugos viceministrei dr. Jadvygai Zinkevičiūtei**, kuri SAM Teisės departamentui pavedė juos įvertinti ir pateikti išvadą.

Išvadą SAM Teisės departamentas ir epidemiologinės priežiūros skyrius pateikė birželio 20 d., kurioje pažymėjo, kad „iš esmės pritaria nuomonei, jog ŽIV tyrimai turi būti nemokami, lengvai prieinami rizikos grupės asmenims (jiems patogioje vietoje), nedraustiems asmenims, bei turėtų būti suteikta galimybė išsitiirti anonimiškai“.

Tekste teigiama, kad „Europos užkrečiamųjų ligų prevencijos ir kontrolės centras, siekdamas užtikrinti ŽIV testavimo efektyvumą ir veiksmingumą ES, ŽIV greituosius testus rekomenduoja kaip tinkamus bendruomenėje, kur yra ribotos galimybės patikrinti asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ar sunku užtikrinti pakartotinį vizitą, būtiną rezultatams sužinoti“.

Baigdamas savo vertinimą, SAM Teisės departamentas pateikia išvadą, kad reikėtų keisti teisinį reguliavimą, todėl „reikalinga platesnė diskusija dėl pateiktų siūlymų“.

Nuotraukoje: su Sveikatos apsaugos ministru V. P. Andriukaičiu iš kairės Girvydas Duoblys, Akvilė Nalivaikaitė, Irena Andrijevska, Raminta Štuikytė, Jurgita Poškevičiūtė, Laura Bliūjienė.

Dėl tolesnių veiksnių ir platesnės diskusijos asociacijos „Demetra“ ir nevyriausybių organizacijų ir ekspertų koalicijos „Galiu

gyventi“ atstovai š. m. liepos 2 d. buvo susitikę su Sveikatos apsaugos ministru V. P. Andriukaičiu. Pagrindinė diskusijos tema - ŽIV ištyrimo prienamumo didinimas rizikos grupėms.

Plačiau apie įvykusį susitikimą skaitykite čia: <http://galiugyventi.lt/naujienos/susitikime-su-ministru-apie-ziv-istryrimo-problemas/>

Advokacijos veiksmai dėl ŽIV ištyrimo prienamumo tarptautiniame lygyje

Birželio pabaigoje Amsterdame įvyko AHF projektų biurų atstovų susitikimas, kurio metu buvo aptartas asociacijos „Demetra“, nevyriausybių organizacijų ir ekspertų koalicijos „Galiu gyventi“ bendradarbiavimas su SAM dėl ŽIV ištyrimo prienamumo didinimo rizikos grupėms. Ši veikla yra svarbi ir kitose šalyse.

Buvo sutarta, kad būtina toliau rinkti informaciją apie kitų ES šalių patirtį, analizuoti tarptautines rekomendacijas dėl greito ŽIV tyrimo ne medicinos įstaigose bei parengti bendrą strategiją ir advokacijos planą.

Nuotraukoje: AHF projektų biurų atstovai iš Estijos, Graikijos, Portugalijos ir Lietuvos su Europos biuro Amsterdame vadovais.

ŽIV ištyrimas

Liepos 18, 19 ir 26 d. greiti ŽIV tyrimai buvo atliekami nakvynės namuose Vilniuje ir Užsieniečių registracijos centre Pabradėje. Migrantai taip pat turėjo galimybę išklaudyti paskaitą apie ŽIV ir AIDS bei padiskutuoti apie ŽIV užsikrėtimo riziką.